No. 2271. 1854.

DE TIJD.

NOORD-HOLLANDSCHE COURANT.

Dieu et mon droit.

Deze COURANT verschijnt te AMSTERDAM, Dagelijks, behalve des Zondags. Het abonnement voor 3 maanden is ƒ5.00; voor de buitensteden ƒ6.00; *franko* door het geheele Rijk.
Brieven, *Gelden*, enz. FRANKO te adresseeren aan het Bureau dezer COURANT.

VRIJDAG, 13 OKTOBER.

AMSTERDAM, 12 Oktober.

Wij hebben dezer dagen uit het *Handelsblad* overgenomen eene zaakrijke schets van hetgeen sinds zoo vele jaren den heer van Vliet wedervaren is en van al de tot dusverre vruchteloos door hem in 't werk gestelde pogingen, opdat hem regt zou geschieden. Op het oogenblik, dat de bezwaren van den heer van Vliet weldra een onderwerp van beraadslaging der Tweede Kamer zullen uitmaken, achten wij het nuttig onze lezers bekend te maken met den inhoud eener memorie, onlangs door hem bij de kommissie uit de Tweede Kamer, die zich met het onderzoek van zijne zaak bezig houdt, ingediend, daar die memorie beknoptelijk, doch op treffende wijze al de bezwaren van den heer van Vliet rezumeert en het publiek een naauwkeurig overzigt geeft van de argumenten door hem gebezigd, ter wraking van het gedrag te zijnen opzigte der verschillende Regeringen, tot welke hij zich, om regt te verkrijgen, gewend heeft.

De memorie strekt ter bestrijding der ministerieële »inlichtingen" omtrent een adres, door den heer van Vliet ingediend in Februarij 1854. In de eerste plaats bespreekt zij zijne *ontzetting als prokureur*. Doch wat blijkt dienaangaande uit de ministerieële »inlichtingen" zelve? Dit:

1°. dat die ontzetting niet steunde op *eenigerlei Indische verordening*;

2°. dat zij heeft plaats gegrepen op verlangen van den Raad van Justitie te Sourabaija, nadat »vroegere voorstellen" van dien Raad aan het Hoog-Geregtshof van N. I., om des heeren van Vliet's ontzetting aan het Indische Bestuur voor te dragen, door het Hof zijn afgewezen geworden; iets omtrent hetwelk bij de »inlichtingen" wordt aangevoerd, dat het Hof daarmede »van zijne onzijdigheid en bezadigheid [illegible] ligt opgesloten, dat de bedoelde »vroegere voorstellen" van den Raad niet onzijdig, nog bezadigd waren;

3°. dat de heer van Vliet niet in de gelegenheid gesteld is zich te verantwoorden, vóór dat tot zijne ontzetting is overgegaan, noch door meergen. Raad, - noch door het Hoog-Geregtshof, - noch door den Raad van Indie, - noch door den Gouverneur-Generaal;

4°. dat de reden der ontzetting niet was gelegen in eenig bepaald feit; veelmin in eenige met ontzetting strafbare handeling; maar in des heeren van Vliet's »gedrag" jegens den Raad van Justitie te Sourabaija, dat, volgens dien Raad, »allerirreverendst", d. i. niet onderdanig genoeg was.

Dit alles blijkt uit de ministerieële »inlichtingen:" het schijnt ons niet dat zij strekken ter billijking van de ontzetting des heeren van Vliet als Prokureur.

Strekken zij ter billijking van het tweede besproken punt, van de *verdrijving uit de preanger regentschappen?* Laat ons zien:

Bij de ministerieële »inlichtingen" wordt:

1°. erkend, dat de verwijdering heeft plaats gegrepen met »strenge maatregelen" d. i. blijkens het Indisch Besluit van 13 Januarij 1844 n°. 26 met geweld en persoonlijke mishandeling.

2°. *niet* ontkend, noch dat de heer van Vliet te Tjanjor (hoofdplaats der preanger regentschappen) met der woon was gevestigd, en dat zijne have en goed, aldaar achtergebleven, eene prooi der vlammen is geworden, noch [illegible] het plaats gegrepene hem is aangedaan omdat de [illegible] der preanger regentsch. zich gekrenkt achtte bij [illegible] regtsvoorspraak in appel, door den heer van Vliet [illegible] voor eenen Chinees door den Landraad te Tjanjor, in [illegible] aanleg, veroordeeld.

Voorts blijkt, betreffende dit punt van beklag, uit de ministerieele inlichtingen:

3°. *feitelijk* dat ook de verwijdering uit de preanger regentschappen niet tot reden heeft eenige strafbare handeling [illegible] in eene handeling, strafbaar met verwijdering [illegible] Vliet [illegible], maar het »gedrag" van den heer van [illegible] den Resident der preanger regentsch., dat zou zijn geweest »laakbaar";

4°. [illegible] maatregelen, door den Resident der preanger regentschappen ten opzigte van den heer van Vliet genomen, »geworden" door het Ind. Bestuur niet zijn »gehomologeerd";

5°. *regtens*, dat het bevel des Residents tot ontruiming der residentie *enkel* steunt op eene publikatie uitgevaardigd den 9 Januarij 1821 (*Ind. Stbl.* n°. 6); eene publikatie, welke noch naar letter, noch naar geest toepasselijk was op den heer van Vliet, dewijl hij met voorkennis van den Resident te Tjanjor was gevestigd en geen handel dreef; — eene publikatie, welke met de invoering van het kultuurstelsel van den *Graaf van den Bosch* in onbruik is geraakt; — die hare kracht had verloren door de publikatie van 10 Januarij 1834 (*Ind. St.bl.* n°. 3), en die, bovendien, de beoordeeling of zij is overtreden en de bepaling der straf ter zake daarvan »in elk geval" niet opdraagt aan den Resident der preanger regentsch., maar voorbehoudt aan het »Gouvernement", d. i. aan den Gouverneur-Generaal.

Ook dit alles blijkt uit de ministerieele »inlichtingen" en wij kunnen alweer niet inzien, dat de klagten van den heer van Vliet er door ontzenuwd worden. Daar blijkt echter nog meer uit, waarop wij in ons volgend Nommer denken terug te komen.

De *Nederlander* insinueert, in zijn laatste Nommer, dat de *Tijd* de wet op het armbestuur slechts verwerpelijk gekeurd heeft, »*tot dat de dag der discussie daar was.*"

Wij meenen van den *Nederlander* te mogen verlangen, dat hij ons zegge, in welk Nommer de *Tijd* de bedoelde wet aannemelijk genoemd en wat hij, na den dag der diskussie, in 't midden heeft gebragt, dat in strijd zou zijn met zijne vroeger blootgelegde zienswijze.

Met belangstelling nemen wij uit den *Univers* het hiervolgende schoone artikel over, aan de nagedachtenis van den maarschalk de Saint-Arnaud toegewijd:

De blijdschap, verwekt door de roemrijke tijdingen uit de Krim, werd met een diepe droefheid vermengd. God heeft een groot offer genomen. De held van dezen wondervollen veldtogt heeft opgehouden te leven. De schepen, die ons zijne bulletins aanbrengen, waaruit zoo veel moed spreekt en die zoo vol zijn van krijgsdrift, worden gevolgd van het vaartuig, 't welk ons zijn zielloos ligchaam terug voert. Hij beschreef den veldslag gelijk hij hem gewonnen had, aangeblazen door denzelfden gloeijenden en magtigen adem, en 't was zijn laatste verzuchting. Men wist dat hij ziek, afgemat, ondermijnd was door wreede folteringen; maar wie had vermoed dat de dood daar was, zoo nabij, en dat een mensch hem in de oogen kon staren en vergeten, of liever hem bevelen te wachten?

Hij berekende wanneer hij, de dood, zou toetreden, hij gevoelde zijn aanraking; door de kracht van zijn wil wist hij eenige dagen, eenige uren hem te ontnemen. Eenige dagen en eenige uren! De dagen van de landing op de Krim, de uren van den slag bij de Alma. Het was in de laatste stonde eener kwijnende ziekte, toen reeds het leven gereed stond dat uitgeputte en door zoo vreeselijke schuddingen geteisterd ligchaam te ontvlieden, gelijk het water wegvliet uit een bevende hand, het was in zulk een toestand, dat hij die onvergelijkelijke expeditie organizeerde, dat hij er de gevaren van trotseerde, dat hij er de hinderpalen van te boven kwam, dat hij zijn vaandel plantte op vijandelijken bodem, dat hij twaalf uren te paard bleef, dat hij aan Frankrijk eene overwinning schonk, dat hij die dagorders en legerberigten opgaf, even schoon als zijn zegepraal, dat hij Sebastopol insloot, dat hij tot zijne soldaten zeide: gij zult er weldra zijn!

Hier hield hij stand, voor de poorten van het ingesloten Sebastopol, te midden van een verslagen vijand, alsof hij sprak tot den dood: thans kunt gij komen!

De algemeene droefenis wordt geleenigd door eene diepe bewondering. Men betreurt den maarschalk, maar men kan hem niet beklagen. Het is zoo schoon zulk een einde na dien mannelijken strijd tegen den dood, die naast hem stond en onvermijdelijk was, na zulk een gewigtige dienst bewezen aan de beschaving, na die heldhaftige verhalen.

Hij sterft onder het oog der gansche wereld, terwijl zijn degen een dier slagen toebrengt, welke beslissend zijn voor het lot der koningrijken; drie natiën buigen hare dankbare vaandels eerbiedig over zijn graf; en een vierde, die des avonds nog waande alle de anderen te zullen overheerschen, zal zich hem herinneren op den dag die bestemd is haar val te aanschouwen. Tusschen Turkije en Rusland in, op die golven die ook zijn slagveld waren en wier onstuimige grillen zijn moed niet ontzet hebben, stierf hij gehuld in een der ruimste lijkgewaden, welke de overwinning ooit voor hare gunstelingen heeft uitgespreid.

Doch genoeg wat den menschelijken roem aangaat. Zij die geen anderen kennen of begeeren, zullen vinden dat de maarschalk de Saint-Arnaud er een uitnemend deel van genoot.

Maar zijn ziel was grooter en zijne verlangens streefden naar hooger, en terwijl de Voorzienigheid hem voor eenige uren onttrok aan de zorgen van het opperbevel en het gedruisch der wapenen, schonk zij hem ongetwijfeld 'tgeen hij haar vroeg: den tijd om zijn hart te verootmoedigen.

Die groote generaal was een nederig en waar Christen.

Het is tot kennis van den mensch genoeg te vermelden dat een jaar na den *coup d'état*, toen het keizerrijk was uitgeroepen en gevestigd, de Saint-Arnaud, als maarschalk van Frankrijk, als minister, als schildknaap des Keizers, en te midden van al de bedwelming van den voorspoed, zich tot God keerde, niet om zijne gezondheid terug te erlangen, maar om als Christen te sterven.

Een dier opregte en open karakters was hem ten deel gevallen, die de waarheid niet ontvlugten als zij haar ontwaren, en die niet vreezen haar te volgen. Het was gedurende zijn verblijf te Hyères. Hij liet den waardigen pastoor dier stad bij zich komen, en zonder naar eene reeks van woorden of een omweg te zoeken, verklaarde hij hem eenvoudig weg, in het bijzijn van allen, dat hij wilde biechten. De goede priester was verrast, viel op zijne knieën en dankte God, die zich verwaardigde aldus te spreken tot het hart der magtigen dezer wereld. De maarschalk nog te ziek om zijn woning te verlaten, hield zijn Paschen ten zijnent, niet in het geheim, maar in tegenwoordigheid zijner officieren en van geheel zijn huis. Zelfs de soldaat, die de wacht had aan zijn deur, liet hij binnen komen.

Zoo vertoonde hij zich te dezer gelegenheid, en zoo bleef hij voortgaan. Tegen alle verwachting hersteld en teruggegeven aan zijne bezigheden, vervulde hij steeds zijne pligten als Christen, gelijk men ze moet vervullen in die hooge betrekkingen, waarin men boven het meerendeel der geloovigen, nog de verpligting heeft van het voorbeeld.

Toen de expeditie naar het Oosten bepaald was en de Keizer den maarschalk het kommando had opgedragen, was zijn eerste gedachte aan de ziel zijner soldaten gewijd. Niet zonder ontroering zal men den volgenden brief lezen, door hem geschreven aan een vermaard geestelijke, zijn vriend, die gemeend had hem omtrent dit punt eenige voorlichting te moeten geven.

Parijs, 6 Maart 1854.

Mijn Eerwaardige Vader!

Hoe hebt ge een oogenblik kunnen denken dat ik verzuimen zou, de dappere soldaten van het Oostersche leger van al de hulpmiddelen en vertroostingen der godsdienst te omgeven?

De zaak der aalmoezeniers van het leger is geregeld. Ik heb mij verstaan met den waardigen abt Coquereau, die de zaak der aalmoezeniers van de vloot op een zoo eerbiedwekkenden voet heeft gebragt. Voor ieder divisie, voor ieder hospitaal zullen we een aalmoezenier hebben en bij het hoofdkwartier twee hoofdaalmoezeniers.

Ik ben door bemoeijingen overstelpt, en draag zorg voor mijne gezondheid, om dapper tegen de Russen te kunnen strijden. Ik zal wel behoefte hebben aan uwe gebeden, mijn Vader; want zonder Gods hulp doet men niets, en ik stel mijn vertrouwen op Zijne barmhartigheid en op de bescherming, die Hij aan Frankrijk verleent. Ik hoop vóór mijn vertrek mijne pligten als Christen te kunnen vervullen."....

In den brief, den 25 April uit Marseille geschreven, stralen dezelfde gevoelens even krachtig door:

»Ik kom van Toulon, waar ik met veel genoegen den waardigen deken van Hyères heb ontmoet. Wij hebben

lang en zeer ernstig te zamen gesproken. Hij heeft mij ook zijne gebeden toegezegd. Gij zijt ook zoo goed van mij de uwe te beloven. Al die beloften zullen ongetwijfeld welgevallig zijn aan God, Wien ik zelf met zoo veel geloof en warmte smeek. Ik vertrek vol vertrouwen. Het is onmogelijk dat God Frankrijk niet zou beschermen in een zoo ernstig en zoo plegtig oogenblik.

»Ik ben overtuigd dat elk zijn pligt zal doen, zelfs meer dan zijn pligt, en wij strijden voor eene regtvaardige zaak.

»Blijven wij dan vertrouwen, mijn eerwaardige Vader, en geef mij uw zegen."

Wij willen nog een dier brieven mededeelen, waaruit de krijgsheld er de Christen in al zijne eenvoudigheid en in al zijne grootheid spreekt:

»*Hoofdkwartier 't Oude fort (in de Krim)*, 18 *Sept.* 1854.

»Ik heb dezen morgen uw vriendelijken brief ontvangen van den 20 Augustus, en ik verlies geen oogenblik om u te danken voor uwe christelijke wenschen en gebeden. De Allerhoogste heeft ze verhoord.

»Sedert den 14 ben ik gelukkig in de Krim ontscheept met het geheele leger, 't welk volmaakt wel en in de beste stemming is. De ontscheping had plaats onder de herhaalde kreten van: leve de Keizer! en onder dienzelfden kreet zullen wij morgen de gelederen breken der Russen, die ons afwachten en mij niet beletten zullen den 22 en op zijn uiterst den 23, mij voor Sebastopol neer te slaan.

»Zoo veel mij doenlijk is bespoedig ik de operatien, want met mijne gezondheid is het zeer slecht, en ik bid God mij krachten te geven tot aan het einde....

»Vaarwel, Eerwaardige Vader, bid voor mij en geloof aan mijne gevoelens van eerbiedige genegenheid.

»M[al]. A. DE ST.-ARNAUD."

Zijne werken openen voor hem de poort der historie, en zijn geloof die der eeuwigheid.

Maandag, den 9 dezer, is des avonds ten 6 ure, te Rotterdam, na een kortstondig maar hevig lijden, overleden de Zeer Eerw. pater J. Koedijk, S. J. pastoor van de kerk aan de Wijnhaven. Nog den vorigen avond had hij het Lof gedaan en tot zijne gemeente het woord gevoerd. Algemeen wordt zijn afsterven diep betreurd. Zijne godsvrucht, zijn ijver en zijne onbegrensde liefde voor de armen hadden hem aller achting en eerbiedige toegenegenheid verworven. Moge hij thans het loon genieten voor een leven, dat geheel en uitsluitend aan God en Zijne dienst gewijd was!

De minister van Buitenlandsche Zaken vernomen hebbende, dat onderscheiden Nederlandsche ingezetenen zich van hier regtstreeks tot Zr. Ms. gezant te Parijs wenden, ten einde hunne belangen bij de Fransche regering voor te staan of daaromtrent inlichtingen in te winnen, brengt ter kennis van degenen dien zulks mogt aangaan, dat verzoeken van den bedoelden aard niet aan dien gezant, maar aan het departement van Buitenl. Zaken alhier behooren gerigt te worden, ten einde aldaar te worden onderzocht, om, wanneer er daartoe termen worden gevonden, aan genoemden gezant te kunnen worden aanbevolen.

Bij besluit van den gemeenteraad van Oude-Tonge van den 23 Sept. ll. is bepaald, dat er, te beginnen met den derden Vrijdag in Nov. e. k., twee jaarlijksche vrije paarden- en beestenmarkten zullen worden gehouden, de voorjaarsmarkt op den derden Vrijdag in April, en de najaarsmarkt op den derden Vrijdag in Nov.

Gedeputeerde Staten hebben den 10 dezer besloten, dat de verkiezing van een lid der Provinciale Staten van Zuid-Holland, in het hoofdkiesdistrikt Schiedam, ter vervulling der vakature, ontstaan ten gevolge van het overlijden van den heer P. van der Hilst, zal plaats hebben op Woensdag den 25 Okt. e. k.

Men verneemt, dat eerlang de dienst op den spoorweg van Antwerpen, in de rigting van Rotterdam, van Roozendaal tot den Oudenbosch zal worden geopend; dat in het transport van daar tot den Moerdijk vooreerst zal worden voorzien door middel van diligences, en in het vervoer van den Moerdijk naar Rotterdam en terug door stoomschepen der spoorweg-maatschappij. *(H.)*

Het Prov. Geregtshof in Noord-Holland heeft heden Johann Heinrich Kemper, schuldig verklaard aan 1°. diefstal met geweldpleging en gewapend gepleegd bij nacht in een bewoond huis, door middel van binnenbraak, 2°. moedwillige doodslag gepleegd op eene vrouw en twee kinderen en 3°. poging tot moedwilligen doodslag gepleegd op eene vrouw en een kind, welke poging beide malen door uiterlijk bedrijven gebleken, en tot een begin van uitvoering overgeslagen, hare uitwerking alleen heeft gemist door toevallige en van des daders wil onafhankelijke omstandigheden en wel sub N°. 2 en 3 vermelde misdaden, ten einde den in de eerste plaats genoemden diefstal voor te bereiden, gemakkelijk te maken en de ontdekking daarvan te voorkomen, en dien tengevolge veroordeeld tot de straffe des doods. De premeditatie is door het Hof niet als genoegzaam bewezen beschouwd. Daarna heeft de president den veroordeelde aangesproken en dien gewezen hem op Gods oneindige genade gewezen. De besch. was weinig aangedaan onder de voorlezing van deze uitspraak.

Opgaaf van Cholera-Lijders.

Bij de plaatselijke kommissie van geneeskundig toevoorzigt alhier zijn op den 11 Oktober aangegeven 9 mannen en 6 vrouwen, te zamen 15 personen; waarvan in het hospitaal zijn opgenomen 6 mannen en 1 vrouw. Overleden 6 mannen en 2 vrouwen, te zamen 8 personen; daarvan in het hospitaal 1 man en 1 vrouw; van daar uitgegaan 3 mannen en 1 vrouw. Blijven alzoo dáár 19 personen in behandeling.

Z. M. heeft aan den heer C. J Temminck, direkteur van 's Rijks museum van natuurlijke historie te Leyden, vergunning verleend tot het aannemen van de onderscheidingsteekenen der ridderorde van de Ontvangenis, hem door Z. M. den Koning-regent van Portugal geschonken.

De minister van Finantien heeft te kennen gegeven:

met betrekking tot *Glaswerk:* dat het laagste regt, door eenig traktaat voor *glaswerk* bedongen, dat is, hetwelk in art. 21 van het traktaat met Belgie, van den 20sten September 1851, is vastgesteld, namelijk: *effen, niet gekleurd en niet geslepen f3* de 100 pond; *verguld, gekleurd, geribd, geslepen of gefigureerd f6* de 100 pond; dat mitsdien de regten van *f* 3 en *f* 6 per 100 pond, zoo als die door het traktaat met Belgie zijn aangenomen, algemeen op allen invoer van glaswerk moeten worden toegepast; —

met betrekking tot *geconfijte vruchten in suiker:* dat *geconfijte vruchten in suiker* moeten gerangschikt worden onder den post: vruchten, *gezouten of ingemaakt in brandewijn, stroop, pekel of azijn*, belast met 10 per cent der waarde dat, hoezeer het er voor gehouden wordt, dat in den regel het regt van 10 per cent der waarde aanzienlijk lager is dan het regt, in het traktaat met Sardinie bedongen, de minister echter geene zwarigheid vindt, om aan de belanghebbenden de keus over te laten tusschen de voldoening, volgens dat traktaat, van een invoerregt van *f* 18,75 de 100 pond, en het invoerregt van 10 per cent der waarde; —

dat de *melkwitte, porseleinachtige, glazen lampenballons* moeten worden gerangschikt onder de rubriek, GLASWERK, *gekleurd*, voor zoo ver deze niet gelijktijdig met de lampen worden ingevoerd, als wanneer daarvan de regten, voor het geheele lampenstel verschuldigd, moeten geheven worden; — dat de regten van invoer, zoo als die verschuldigd zijn ingevolge de wet van den 1 September 1854 (*Staatsblad* n°. 126), ook moeten worden toegepast op de goederen, welke voor den 29 Sept. 1854 hier te lande op entrepôt aangevoerd, e rst op dien dag of daarna uit entrepôt in verbruik worden aangegeven.

Wijders heeft dezelfde minister bepaald:

dat, behalve de *granen*, bij art. 3 der wet van den 30 Mei 1847 (*Staatsbl.* n°. 24) genoemd, de navolgende goederen thans nog vatbaar zijn, om in fiktief entrepôt te worden nedergelegd: *paardenhaar, hardsteen, leijen, ongemalen tufsteen, ongetwijnde en ongeverfde katoenen garens, mits blijvende in hunne oorspronkelijke emballage.*

Gedeputeerde Staten der provincie Zuid-Holland.

Gezien de missive van den minister van Binnenlandsche Zaken, van den 30sten September, en het daarbij overgelegd afschrift van het Koninklijk besluit van den 26sten te voren, betreffende de uitvoering van de artt. 4 en 5 der wet van den 28sten Junij.

Hebben den 3 dezer besloten, aan burgemeester en wethouders der gemeenten in Zuid-Holland te doen weten, dat bij gemeld koninklijk besluit is bepaald, dat de herziening of vaststelling der Reglementen, bedoeld bij de artt. 4 en 5 der genoemde wet, moet zijn geschied vóór of uiterlijk op ultimo Augustus 1855, met uitnoodiging van deze bepaling te brengen tot kennisse van de daarbij betrokkene instellingen van weldadigheid in hunne gemeente, en om te zorgen, dat te herziene of vastgestelde Reglementen en de daartoe betrekkelijke raadsbesluiten, door den burgemeester en sekretaris te waarmerken, ingevolge art. 6 der boven aangehaalde wet, vóór of uiterlijk op den 8*sten September* 1855 in afschrift aan de vergadering van Ged. Staten worden medegedeeld.

's GRAVENHAGE, 11 Okt. Naar men verneemt zullen de zittingen van de Tweede Kamer den 7 Nov. aanst. hervat worden.

— In de rezidentie is aangekomen en aan het *Hôtel de l'Europe* afgestapt de kolonel Regau van den generalen staf, sir W. J. Conssmaker Lendsay, sir E. Prest, sir H. Matthews en sir James H. Eames en familie, komende van Londen; alsmede aan het *Hôtel het groot Keizershof* afgestapt, Jhr. Mr. C. Backer, kommissaris des Konings in de provincie Overijssel.

— Men verneemt, dat de nieuw beroepen predikant alhier, Ds. Zaalberg, den 29 Oktober bevestigd zal worden en Woensdag den 1 November zijne intree predikatie houden zal.

DEN HELDER, 11 Okt. De heer J. W. de Ruyter de Wildt, kommandeerende Z. M. fregat *Willem Frederik Hendrik*, onlangs van Smyrna teruggekomen, heeft heden morgen de tijding ontvangen dat hij bestemd is eene kruisvaart naar de kust van Guinea te doen; de reis zal in het begin van Oktober plaats hebben.

HUIZEN, 10 Okt. Den 7 dezer had alhier plaats de opening van de nieuwe haven. Hoewel de lucht in het eerst donker bewolkt was, werd het later helderder en mogt men zich met goed weder bij gelegenheid dier plegtigheid verheugen. Nadat de heer Koenen eene aanspraak gehouden had, waarbij aan den heer van Diggelen hulde werd toegebragt, wegens het ontwerp, waardoor het tot stand brengen dezer onderneming was mogelijk gemaakt, en de Goddelijke zegen verder voor het behoud der haven en den bloei der gemeente was ingeroepen, werden het hoofdbestuur met de aanwezige deelnemers aan de negotiatie en eenige bezoekers aan boord van eenige met vlaggen versierde botschepen gebragt, die daarop, gevolgd door een dertigtal botters, statig de haven binnen zeilden. De heer van Diggelen zeide alstoen het hoofdbestuur dank, voor de medewerking en volstandige belangstelling, door het zelve betoond, waardoor het alleen mogelijk was geweest de bezwaren, aan de onderneming verbonden, te overwinnen, en besloot met den wensch dat voor Huizen en den geheelen omtrek, het daarstellen van de haven eene bron van voorspoed mogt worden. De menigte inwoners, welke bij de opening tegenwoordig waren, waren zoovele getuigen van de belangstelling der gemeente in deze zaak. *(H.)*

'S HERTOGENBOSCH, 10 Oktober. Reeds vroeger hebben wij in deze courant het programma medegedeeld der tentoonstelling van schilderijen van levende meesters, welke volgens dat programma den 15 dezer maand zou geopend worden. Thans vernemen wij, dat de plegtige opening eenige dagen moet verschoven worden, doordien de inzending van schilderijen zoo groot is, dat de beschikbaar gestelde lokalen in het gebouw der koninklijke school van beeldende kunsten in verre na niet toereikende zijn tot eene geschikte plaatsing. De toezending vooral uit Holland heeft reeds verre de grootste verwachting overtroffen, terwijl er uit Amsterdam alléén nog meer dan honderd schilderijen zijn toegezegd. Ook zijn er reeds verscheidene schilderstukken van de voornaamste Belgische, Fransche en Duitsche meesters ingekomen.

Onzen stadgenooten, en den vreemdelingen, welke ongetwijfeld bij die gelegenheid in grooten getale naar onze stad zullen komen, wordt dus een groot kunstgenot voorbereid. *(N. R. Ct.)*

WAALWIJK, 10 Okt. Bij onderscheidene veehouders ter dezer plaatse is de longziekte onder de runderen uitgebroken en zijn reeds onderscheidene gestorven en afgemaakt. Naar men vermoedt, is het een gevolg van een ziek beest, dat door één hunner op de markt alhier werd aangekocht en waarvan de ziekte op anderen overging.

Men leest in de Tweede Editie van het *Handelsblad*:

WEENEN, 11 Okt. Uit de Krim verneemt men, dat de belegerings-batterijen nagenoeg voltooid zijn. Het bombardement moet den 4den zijn begonnen. De toevoer van water naar Sebastopol was afgesneden. Men wilde weten, dat de Russen nog negen schepen voor den ingang der haven zouden doen zinken. Niemand twijfelde er aan, dat de vesting zich binnen weinige dagen in de magt der geallieerden zoude bevinden.

PARIJS, 12 Okt. De *Moniteur* meldt, dat de lijkplegtigheid van den maarschalk St. Arnaud zal plaats hebben op kosten van den Staat. Hij zal in het gebouw der Invaliden worden ter aarde besteld.

Men leest in de Tweede Editie van de *Amsterdamsche Courant*:

WARSCHAU, 9 Okt. Tien duizend Russen zijn bezig verschansingen op te rigten langs de boorden van de Weichsel.

PLYMOUTH, 11 Okt. Men verneemt dat, bijaldien van de 800 russische krijgsgevangenen, die zich thans te Milbay bevinden, eenige als landverhuizers naar Australië willen gaan, de britsche regering zich daartegen niet zal verzetten.

KONSTANTINOPEL, 5 Okt. (via Triest.) Tijdingen uit Balaklava van eergisteren 3 Oktober houden in, dat de geallieerden legers hunne loopgraven hadden aangelegd binnen den afstand van 1500 yards van Sebastopol, welks bombardement den 4 zou aanvangen. Met vertrouwen verwacht men, dat Sebastopol binnen weinig dagen in handen der geallieerden zal vallen.

Lord Raglan is door den krijgsraad in zijne voorloopige betrekking van voorzitter van dat ligchaam bevestigd geworden.

Naar men verneemt, hebben de geallieerden allen toevoer van water naar Sebastopol afgesneden.

ATHENE, 6 Oct. Twee duizend Franschen en al de Engelsche troepen in den Pireus hebben bevel ontvangen naar de Krim te vertrekken. Van Marseille worden nog troepen verwacht om hen in Griekenland te vervangen.

Den 27 October zullen de Grieksche Wetgevende Kamers bijeenkomen.

BUITENLANDSCHE BERIGTEN.

FRANKRIJK.

PARIJS, 11 Oktober. Een bijzonder berigt uit Weenen ontvangen meldt dat het bombardement van Sebastopol op den 4den Oktober een aanvang heeft genomen.

— Uit het rapport van admiraal Hamlelinon blijkt, dat het verbondene leger er toe overgegaan is om van den aanval op Sebastopol af te zien aan den noordelijken punt en van het aanvankelijk beraamde plan, om de vesting te keeren en ze ten zuiden aan te vallen, tot basis der operatie daarvan de haven van Balaklava nemende. Die verandering in het plan is het rezultaat geweest van het besluit door de Russen genomen, om vijf liniescheepen en twee fregatten voor den ingang der haven van Sebastopol te laten zinken, ten einde het vaarwater schier ganschelijk te versperren. Het schijnt dat, volgens het belegeringsplan ten noorden, de vloten, op een bepaald oogenblik, een duchtigen bijstand aan het leger te land moesten geven. Die bijstand was niet meer mogelijk, althans gelijk het was beraamd, op het oogenblik dat het vaarwater versperd werd, op eene wijze, die aan geen schip veroorloofde, zelfs niet na de inneming van het fort Konstantijn door het leger te land, er door te dringen. Daardoor ontstond voor het laatste de noodzakelijkheid, om de stad ten zuiden aan te vallen, waar ze veel minder sterk is.

Uit dit laten zinken van eenige schepen blijkt reeds dat vorst Menschikoff vast besloten heeft het uiterste te wagen. Men zegt dat in geval van nood, hij alle schepen zal doen zinken en dat hij de stad niet zal overleveren dan als een puinhoop. Naar men zegt heeft hij alle forten laten ondermijnen, om ze, als het gevaar dreigt, ze in de lucht te doen springen. De geallieerden zijn hiervan onderrigt en zullen gewis hunne maatregelen nemen, om niet het slagtoffer te worden van de wanhoop der Russische barbaren.

— Nadat de slag bij de Alma beslist was moet een Russisch parlementair zijn verschenen om een wapenstilstand te vragen, ten einde de Russen hunne gekwetsten konden opnemen en hunne dooden begraven; men heeft dien parlementoir afgewezen, hem antwoordende dat de dooden der Russen met dezelfde eer zouden begraven worden als die der geallieerden, en dat ook hunne gekwetsten zouden worden behandeld met alle menschlievendheid. Een groot aantal Russische gekwetsten is dan ook te Konstantinopel aangekomen.

— De *Constitutionnel* schrijft: »Sedert den slag bij de Alma heeft het Russische leger nergens eene poging gedaan, om den voorwaartschen marsch der verbonden troepen te stuiten. Geen de minste hindernis is in den weg gelegd aan het omtrekken van Sebastopol, door welke beweging de verbonden legers die vesting aan alle zijden ingesloten en over land te Balaclava post gevat hebben. Wanneer zij van de noordzijde aanvielen, moesten zij het fort Konstantijn belegeren, hetwelk de vesting en tevens de reede beschermt; daarom heeft de opperbevelhebber raadzaam geacht, den hoofd-aanval te ondernemen van de zuidzijde, die slechts door haastig opgeworpen verschansingen [illegible] wordt. Het belegeringsgeschut is over zee naar Balaclava gebragt, maar het is niet noodig geweest, een gedeelte der troepen weder te doen scheep gaan, gelijk in sommige berigten verzekerd wordt, daar niets den marsch der vereenigde legers van de Belbeck tot Balaclava belet of bemoeijelijkt heeft. Volgens de jongste tijdingen was vorst Menschikoff, wel verre van wederom aanvallend te kunnen handelen, nog in het binnenland bezig uit het overschot zijner troepen weder eene bruikbare krijgsmagt te vormen.

»De door onze troepen te Balaclava ingenomen positie heeft ook dit voordeel, dat zij binnen weinige uren tijds naar de basis hunner operatiën zouden kunnen terugtrekken, indien zij daartoe wierden genoopt door de aankomst van Russische versterkingen uit het noorden der Krim, en dat zij Sebastopol van de zwakste zijde kunnen aantasten. De bezetting van Balaclava is dan ook geen onverwacht voorval, maar lag in het plan van den maarschalk de Saint-Arnaud."

— Van geloofwaardige zijde verzekert men, dat de jongste berigten uit de Krim bevestigen, dat wat men verzekert van de versterkingen, door prins Menschikoff ontvangen, van allen grond ontbloot is. Den 2 Okt. had Prins Menschikoff nog geen enkel soldaat tot hulp ontvangen.

— Men meldt uit Spanje:

De infant Don Henrico zal Spanje verlaten.

De verkiezingen worden rustig voortgezet.

De [illegible] goederen van koningin Maria Christina is be-[illegible]

[illegible] de Montemolin heeft een manifest aan het Spaansche volk uitgevaardigd. In dit manifest, 't welk door [illegible] is opgenomen, komt o. a. voor:

»Noch de beste staatsregeling noch de glans eener nieuwe dynastie zijn in staat om eensslags de beginselen weder te doen heerschen, die den grondslag der menschelijke zamenleving, het onmisbare vereischte voor het behoud [illegible] vooruitgang uitmaken, en die hier te lande door [illegible] van geweldadige omwentelingen omvergeworpen [illegible]. Maar ik weet ook, hoeveel uitgerigt kan worden door een krachtigen wil, zijn goed regt en Gods bijstand inroepende, en de geregtigheid zonder overdrijving, zonder [illegible] gaarheid en verbolgenheid doende gelden.

»In onze [illegible], bij den onstuimigen aandrang der onder de beschutting eener schier onbeperkte vrijheid opkomende begrippen, moeten de regeerders der volken zich meer dan ooit voor twee klippen wachten, voor reactie, die het verouderde kunstmatig wil in het leven houden, en voor ontijdige hervorming, die de hand slaat aan hetgeen van het wezen der burgermaatschappij en van den volksaard onafscheidelijk is. Niets is verderfelijker dan de waan, dat men de eigenaardigheid eener natie naar wisselende grillen kan wijzigen; die waan stort de natiën in eenen staat van diepe zedeloosheid en aanhoudende regeringloosheid, en in zulk eenen staat verkeert Spanje. Doch het kan zijn ouden luister nog herwinnen. Wanneer allen aan eerbiedwaardige instellingen onzer vaderen vasthouden zonder voorzigtige hervorming uit te sluiten; wanneer alle oude veeten en partijleuzen vergeten worden; wanneer allen elkander de hand reiken om belangen overeen te brengen die thans elkander alleen bestrijden omdat zij niet goed begrepen worden; — dan zal ik in uw midden kunnen komen, niet als het hoofd eener en de vervolger eener andere partij, niet als een overwinnaar vol haat tegen de overwonnelingen, maar als de vader der Spanjaarden, als de Koning van Spanje

»In mijne jeugd heb ik veel edel bloed op het slagveld zien stroomen; ik heb de standvastigheid gezien dergenen die de zaak mijns geslachts verdedigden; ik heb de dapperheid gezien van hen die haar bestreden; zoo heb ik geleerd allen naar waarde te leeren schatten, allen te bewonderen. Geen wonder dan, dat ik heden in alle Spanjaarden mijne landgenooten zie, en hun allen mijnen naam kom aanbieden als eene bron van troost en hoop.

»Wie zou zulks met meer regt kunnen doen dan ik? Het bloed onzer koningen stroomt in mijne aderen; hunnen naam draag ik. Doch ik wil thans geen anderen regtsgrond aanvoeren dan uw ongeluk en mijne onuitsprekelijke liefde voor u. Ik omhels u als een vriend en een vader; ik begroet u in den echten toon der waarheid en met de stem der geschiedenis.

»Ik wil niet op een bloedig schild verheven worden; ik wil den heeten strijd niet wederom gaande maken, die mij als Spanjaard en als Christen het hart heeft verscheurd. Ik wil den bijstand van uwen arm niet inroepen; ik wil uw vertrouwen winnen en uw gemoed veroveren; innige liefde en wederkeerig vertrouwen zij het verdrag tusschen ons. Dan zult gij zonder strijd staatsinrigtingen zien verrijzen, strookende met onzen volksaard en vathaar om zonder schokken te worden gewijzigd naar mate onze maatschappelijke krachten zich allengs ontwikkelen. De voornaamste bestanddeelen dier inrigtingen zullen zijn: een troon beschut voor den storm van volksbewegingen, en van den anderen kant een tegenwigt in een regelmatig opklimmende reeks van standen en klassen, die den troon met hunnen raad voorlichten met hunne beraadslagingen bijstaan, met hunnen arm verdedigen zullen; kortom, die eene echte vertegenwoordiging der natie zullen uitmaken, van niemand afhankelijk, eerbiedwaardig, en in staat om Spanje met zijne monarchen innig verbonden te houden."

Den 2 Okt. hebben de Fransche troepen de voorsteden van Athene bezet.

ENGELAND.

LONDEN, 11 Okt. De *Sun* schrijft dat de Fransche stoombooten in de Oostzee, sedert hun terugkomst te Kiel, levensmiddelen aan boord hebben genomen en zich gereed maken om hun verblijf in genoemde zee te verlengen. De officieren der vloot verklaarden dat zij nog vijf of zes weken in de Oostzee zich zouden ophouden.

— De korrespondent van de *Times*, die zich op het oorlogsveld bevindt, verhaalt dat de Russen tot den laatsten soldaat uit Sebastopol hadden aangevoerd om aan den slag bij de Alma deel te nemen. Al de deserteurs verklaren dat na het verlies van den slag de schrik te Sebastopol zoo groot was, dat de geallieerde vloot de vesting gemakkelijk had kunnen nemen. De bevolking van de Krim is bij uitstek gunstig gestemd voor de geallieerden.

— Omtrent den geduchten brand te New Castle kan men zich eenig denkbeeld vormen uit de volgende bijzonderheden:

Gelijk bereids gemeld is, is de brand omstreeks 1 ure 's morgens te Gateshead, in de wolfabriek van de heeren Wilson en Zoon, het eerst uitgebarsten, en bereikte ten 3 ure 's morgens een entrepôt, dat met zwavel en nitrade de soda was gevuld, en ook buskruid, naar men wil ter hoeveelheid van 7 ton, bevatte. De schok, door de ontploffing hiervan veroorzaakt, was zoo hevig, dat niet alleen de bevolking te New-Castle en Gateshead, maar zelfs te Noord- en Zuid-Shields, Tynemouth, Westoe en Sunderland, te midden van hunnen slaap verschrikt wakker werd, en niet anders dacht, dan dat eene aardbeving zich deed gevoelen, terwijl de werklieden in de steenkolenmijn te Monkwearmouth, zijnde de diepste in het geheele koningrijk en op elf mijlen afstands van New-Castle gelegen, de ontploffing vernamen, alsmede de zeelieden, die zich met hunne schepen tien mijlen van de plaats des onheils in zee bevonden.

Gelijk te denken is, kreeg de brand, die reeds in den beginne een zeer ernstig aanzien had, van het oogenblik dat dit entrepôt in brand geraakte, eene buitengewone uitbreiding. De vlammen verspreidden zich met eene huiveringwekkende snelheid naar alle kanten. Huiveringwekkend vooral was het gezigt van de hooge ophaalbrug, die New-Castle aan Gateshead verbindt. Van daar kon men de ramp in nagenoeg al hare uitgestrektheid overzien en tevens een blik werpen op de oude Tyne-brug, die met aanschouwers als bezaaid was, kunnende men weer van daar den brandenden vuurgloed aan beide zijden dier rivier zien, waarin de vuurbrokken als in een regen neervielen en de drijvende voorwerpen al brandende bleven, tot dat hunne aanraking met het water zulks verder belette. De voornaamste gebouwen die door de vlammen vernield zijn of veel geleden hebben, zijn bereids met een enkel woord opgegeven. Ondoenlijk is het echter, het groote aantal partikuliere huizen op te geven, die min of meer ernstige schade bekomen hebben of geheel verbrand zijn. Genoeg zij het op te merken, dat alleen in het midden- en lager gedeelte van New-Castle, naauwelijks een enkel huis ongedeerd is gebleven, terwijl van een groot aantal huizen, tusschen de kade en de vleeschhal en tusschen Grindon-Chare en het tolkantoor, niets anders dan ruinen zijn overgebleven.

Gedurende den geheelen dag zag men langs de straten een gewoel van eene menschenmassa, waarvan men zich niet dan een verward denkbeeld kan vormen. De arme volksklasse zag men o. a. hare geringe have op schouders en arm torschen, ten einde deze, zoo mogelijk, te redden, en zelve naar eene plaats uitzoeken, waar zij, afgemat van de werkzaamheden als zij was, veilig haar hoofd kon nederleggen.

Wat het aantal bij de ramp omgekomenen betreft, kan men het reeds opgegeven cijfer als te laag aanmerken, terwijl van de gewonden het gasthuis als gevuld is. Aandoenlijk is het te vernemen, hoe deze aan hunne wonden gekomen zijn. Zoo werd aan eene oude vrouw in Oakwellgate den arm bijna afgeslagen door een steen, die door het dak harer woning op haar neêrviel; in Gateshead zag men tien lijken op den grond uitgestrekt liggen, waarvan eenigen hun gelaat met hunne handen bedekt hadden en anderen hunne hand op het hart hielden. Eén lijk lag er naast, dat niets meer dan eene verkoolde massa was. Het gezigt van eene arme vrouw was zoo mogelijk nog aandoenlijker; zij had namelijk vier kinderen onder de overblijfselen te Hillgate verloren en vervulde thans de lucht met hare weeklagten. Hier en daar werd het gekerm van menschen gehoord, die onder het puin bedolven waren, zonder dat zij in staat waren uit dien toestand te geraken of hun hulp verleend kon worden; onder anderen was dit het geval met eene oude vrouw, die nagenoeg geheel bedekt was met puin, houtsbrokken en kalk, terwijl zij, die zulks bemerkten, het akelige bewustzijn hadden, dat zij nog leefde en evenwel niets ter harer redding vermogten.

Onder de gewonden telt men, almede een dertigtal soldaten.

Opmerkelijk is het, dat, even als de ontzettende brand te Londen, ten jare 1666, die door eene pestziekte in 1665 was voorafgegaan, de ramp, die thans New-Castle en Gateshead getroffen heeft, ook het vorige jaar is voorafgegaan door het woeden der cholera aldaar.

— In Engeland heeft zich onlangs eene maatschappij gevormd met het doel om Midden-Afrika voor de wetenschap, het handelsverkeer en het Evangelie te openen. Aan haar hoofd staan de hertog van Wellington, de hertog van Manchester, de graaf van Shaftesbury, en een aantal andere parlementsleden, militairen en geestelijken van de Anglicaansche Kerk. Zij wil haar doel vooral trachten te bereiken door middel van Afrikaansche inboorlingen, tot hare dienst op te leiden in eene school, die daarvoor te Tunis zal worden opgerigt, en alwaar door Engelsche geleerden, die inzonderheid ook met de letterkunde en beschaving van het Oosten en met de aard en behandeling der aldaar heerschende ziekten zullen moeten bekend zijn, onderrigt in de geneeskunde, de godsdienstleer en in al het geen de hedendaagsche beschaving uitmaakt, zal gegeven worden. Daar in het landschap Tunis de ruinen der oude Phoenicische koloniën Carthago en Utica, gelegen zijn, zal de maatschappij trachten, voor hare dienaren vrijheid te verwerven om in die puinhopen nasporingen te doen, en er alles op te delven wat voor de kennis der gewijde of ongewijde oudheid van belang kan zijn.

De *Globe* schrijft een woord van goedkeuring omtrent deze maatschappij en laat zich dus uit:

»Het is geen hersenschimmig plan, onderhevig aan de teleurstellingen en misrekeningen die zoo menige onberaden onderneming in Afrika gekenmerkt hebben; het is geene nieuwe poging om kennis van Afrika te verkrijgen door zwervende Europeanen, wier lot uit het wedervaren van Park, Oudney, Clapperton, Davidson, Richardson, Overweg en andere slagtoffers der avontuurlijke weetgierigheid kan worden voorspeld. Ook kan het niet gelijk gesteld worden met plannen als die van Burton en Jamitson, welke door middel van handels-ondernemingen Afrika beschaven en voor het Evangelie vatbaar maken wilden. De maatschappij heeft het plan, zonen van Afrika, onder den Afrikaans hen hemel geboren en op Afrika's bodem opgegroeid, voor hare dienst te vor-

men, en door hunne hulp in de zandvlakten en oasen der Sahara de zaden uit te strooijen en aan te kweken van die echte beschaving, welke op de geopenbaarde waarheid gegrond is. Door hunne hulp zal zij insgelijks trachten het geoorloofd handelsverkeer te bevorderen, met het doel om den snooden handel in menschen met den wortel uit te roeijen. Ook zal zij de belangen der aardrijkskunde en andere wetenschappen niet uit het oog verliezen. Kortom, met alle haar beschikbare middelen wil zij het wezenlijk welzijn der talrijke bewoners van Midden-Afrika bevorderen. De Afrikaansche Nasporings-maatschappij, gelijk zij zich noemt, vereenigt alzoo die gewigtige belangen, welke tot nog toe meestal als opzettelijk vaneen gehouden zijn, het belang des Christendoms, des handels en der wetenschap. Vooral heeft zij het oog op die inboorlingen van Afrika gerigt die thans in het hart der Afrikaansche wildernissen koopwaren brengen, en op vaste tijden des jaars de zandwoestijnen, hun element als 't ware, doortrekken; deze lieden zullen ligtelijk kunnen opgeleid worden om aan de beschaafde wereld narigten uit dat geheimvolle werelddeel te brengen en om hetzelve tevens met de zegeningen der beschaving te begiftigen. Men rekent dat zestig millioen menschen in Midden-Afrika leven: en dit is de eerste wel overlegde poging om de zedelijke wedergeboorte dier millioenen natuurgenooten te bewerken."

— Uit Memel wordt nog gemeld, dat de schade door den brand veroorzaakt, volgens de laagste raming op 3 millioen fl. geschat wordt. Ten einde het aantal der zulken, die eene woning zoeken, te verminderen, hebben alle vreemdelingen, die niet bewijzen kunnen, dat hun verblijf in de stad noodzakelijk is, last gekregen die binnen 24 uren te verlaten. De levensmiddelen zijn er enorm in prijs gestegen. Om een einde te maken aan de buitensporigheden, die door vreemde arbeiders gepleegd zijn, heeft men dragonders en infanterie van elders ontboden.

DUITSCHLAND.

WEENEN, 11 Okt. Men leest in de lothografische korrespondentie dat de Oostenrijksche gezant te Londen order gekregen heeft, het Engelsche gouvernement geluk te wenschen met de overwinning in de Krim, gelijk zulks reeds door den oostenrijkschen gezant te Parijs, den heer Hübner is geschied.

BERLIJN, 11 Oktober. In de *Kölln. Zeitung* wordt geschreven, dat het bekend worden der Oostenrijksche nota den 30 September te Berlijn veel indruk heeft gemaakt. Men beschouwt haar als het laatste woord van Oostenrijk, welke mogendheid bereid schijnt aan Rusland het hoofd te bieden, zelfs zonder den bijstand van Duitschland. Men twijfelt er echter aan of Pruissen geïsoleerd zal blijven.

— Karlsruhe, 7 Okt. De regerings-assessor Turban is van Rome alhier teruggekeerd. Welke berigten hij, omtrent de kerkelijke quæstie heeft mede gebragt, is nog niet bekend geworden.

BELGIE.

BRUSSEL, 11 Okt. Gisteren ochtend is, na eene ongesteldheid van weinige uren overleden de baron de Stassart, oud-prefekt, tijdens het Keizerrijk, van het Departement der monden van de Maas, gewezen gouverneur der provincien Namen en Brabant, oud-President van den Senaat. Hij had den ouderdom van 74 jaren bereikt en werd geboren den 2 September 1780 te Mechelen.

STADSNIEUWS.

In de 224ste Staats-Loterij zijn in de 5e Klasse bij de 4e Trekking prijzen van *f* 1000 of daarboven te beurt gevallen aan N°. 17526, 13657, 14810 en 6100 ieder *f* 1000.

BURGERLIJKE STAND.

AMSTERDAM, 12 October.

BEVALLEN (9 Oct.): C. Mohr, geb. Middelhoff, Z.

OVERLEDEN (8 Oct.): J. H. J. van Straaten, 7½ j. - E. van Tusschenbroek, wed. H. van Laethum. — (10 Oct.): A. H. de Mesquita Jr., 71 j. - S. M. Beekhuijsen, 64 j.

HANDELSBERIGTEN.

GRAANMARKT.

AMSTERDAM, 11 Okt. Tarwe *f* 3 a 7 hooger, met veel handel; 129 ℔ n. b. Poolsche *f* 443; 131 ℔ n. Mecklenb. *f* 427; 132 ℔ o. Holsteins. *f* 432; 127 ℔ n. dito *f* 407; 127 ℔ j. dito *f* 407; 125 ℔ ger. dito *f* 390; 128 ℔ Neustadter *f* 415; 127 ℔ n. Groninger *f* 398; 135 ℔ Kubanka *f* 440.

Gedroogde Rogge *f* 2 a 4 hooger; 118, 119, 120 ℔ n. Archangel *f* 262, 265, *f* 268; 119 ℔ dito *f* 267; 117 ℔ Zweedsche *f* 270.

Garst *f* 3 hooger; 111, 113 ℔ Deensche *f* 210, 216.

Haver in een doen; 75 ℔ Voer *f* 125.

Boekweit zonder handel.

Koolzaad. Deensch 75 £. Op 9 vaten. Olie in Oct. en Nov. ek. 76½ £. *Lijnzaad* prijshoudend; 112 ℔ Tarsus *f* 283. *Raapolie* op 6/w. *f* 47; Vliegend *f* 45¼, 6; 1°. Mei ek. *f* 43⅝, ½; Nov. *f* 46; Dec. *f* 45¼, ¼. *Lijnolie* op 6/w. *f* 41¼; Vliegend *f* 40; 1°. Nov. ek. *f* 39½. *Hennepolie* op 6/w. *f* 44½; Vliegend *f* 43¼.

SCHIEDAM, 11 Okt. Rogge. Verkocht: 143, 144/2 ℔ Archangel *f* 268, 270 6/w.; 146/2 ℔ Libau *f* 330 3/m. — Gerst. 126/2 ℔ Libau *f* 265 3/m.; 129/2 ℔ Coursche *f* 288 3/m. — Moutwijn *f* 24,—, Jenever *f* 28,50; Amst. Proef *f* 29,75, per Ned. vat zonder fust, zonder de belasting.

ANTWERPEN, 11 Okt. *Koffij.* Heden zijn verkocht 500 balen Brazil tot volle prijzen.

Rijst. Met minder handel, alleen zijn verhandeld 150 vaten Carolina.

Granen. Zonder noemenswaardige zaken; blijft Tarwe en Rogge vast op prijs

LONDEN, 10 Okt. *Ruwe Suiker.* In de vreemde soorten met geregelde vraag tot vaste prijzen. — Verkocht zijn 3000 zakken Manilla gemeen ongekleid tot 15 s. 3 d. a 15 s. 6 d.

Koffij. Van Native Ceylon zijn diverse partijen verkocht tot 45 a 45 s. 6 d voor goed ordinair.

Thee kalm. Ord. Congo 11 d.

Rijst. In de gepelde soorten beter gevraagd. — Van ongepeld zijn 3 ladingen Aracan tot geheimen prijs afgedaan.

Talk stil. Petersburger 64 s. in loco.

Granen. Inlandsche vreemde Tarwe matig gevraagd zonder prijsverandering. Garst, in de moutsoorten 1 s. hooger. Haver vast.

LIVERPOOL, 10 Okt. *Katoen* zonder prijsverandering; verkocht 6000 balen.

PRIJS-COURANT DER EFFEKTEN.

		10 OCT. 4½ u. gebl.	11 OCT. 4½ u.			gebl.
Nederl., Werkel. Schuld à	2½ pCt.	$60\frac{1}{2}$	$60\frac{7}{16}$	à	$60\frac{5}{8}$	$60\frac{5}{8}$
Dito Dito	3 "	$72\frac{1}{8}$	$72\frac{1}{16}$	"	$72\frac{3}{16}$	$72\frac{5}{16}$
Dito Dito	4 "	$90\frac{7}{8}$	$90\frac{13}{16}$	"	$90\frac{7}{8}$	
O. I. Leening 1844	4 "			"		
Amortisatie	$3\frac{1}{2}$ "	89	$88\frac{3}{4}$	"		
Handel-Maatschappij	$4\frac{1}{2}$ "		$123\frac{3}{4}$	"		
Aand. Arnh. Spoorweg	$4\frac{1}{2}$ "			"		
Dito Hollandsche dito				"		
Obligatiën	$4\frac{1}{2}$ "			"		
Maatschappij van Weld.	4 "			"		
Aand. Ned. Bank.	"			"		
België, Certifikaten	$2\frac{1}{2}$ "			"		
Dito	$2\frac{1}{4}$ "			"		
Dito *Rothschild*	$2\frac{1}{2}$ "		$49\frac{1}{4}$	"	$49\frac{5}{8}$	$49\frac{5}{16}$
Frankrijk, Obligatiën	3 "			"		
Spanje, Nieuwe 3 pCt., thans	1 "	$18\frac{5}{16}$	$18\frac{1}{4}$	"	$18\frac{5}{16}$	$18\frac{5}{16}$
Nieuwe	3 "	$37\frac{11}{16}$	$37\frac{13}{16}$	"		
Binnenlandsche	3 "	$32\frac{13}{16}$	$32\frac{3}{4}$	"	33	$32\frac{15}{16}$
Cert. Coup. Sp. Com.		$5\frac{3}{16}$	$5\frac{3}{16}$	"		
Amortisable Schuld		$4\frac{1}{2}$	$4\frac{7}{16}$	"	$4\frac{1}{2}$	
Portugal, te Londen	3 "	$36\frac{11}{16}$	$36\frac{9}{16}$	"	$36\frac{11}{16}$	$36\frac{11}{16}$
Dito Uitgestelde				"		
Rusl., bij *Hope en C°.*	5 "	$99\frac{1}{2}$	$99\frac{5}{8}$	"	$99\frac{7}{8}$	$99\frac{7}{8}$
Dito A°. 1828—1829	5 "	100	100	"		
Negot. 1831 en 1833	5 "		84	"		
Nieuwe Engelsche	$4\frac{1}{2}$ "	$84\frac{3}{4}$	$84\frac{1}{2}$	"		
Negot. 1840	4 "		$74\frac{3}{4}$	"		
Dito *Stieglitz*	4 "	$74\frac{1}{8}$	$73\frac{7}{8}$	"	74	
Dito Nieuwe	4 "			"		
Certifikaten te Hamburg	5 "			"		
Inschr. op 't Grootboek	6 "			"		
Dito Certifikaten	6 "	$58\frac{1}{2}$	$58\frac{7}{8}$	"		
Polen, Obligatiën	4 "	$67\frac{1}{4}$	$67\frac{1}{4}$	"		
Aandeelen 1835				"		
Oostenrijk, Metalliek	5 "	$69\frac{7}{8}$	$69\frac{5}{8}$	"	$69\frac{11}{16}$	
Dito 1847	$2\frac{1}{2}$ "	$35\frac{5}{8}$	$35\frac{1}{4}$	"	$35\frac{5}{16}$	
Dito 1851 en 1852	$2\frac{1}{2}$ "	$35\frac{5}{8}$	$35\frac{1}{8}$	"	$35\frac{5}{16}$	
Dito Nieuwe	5 "	$78\frac{3}{4}$	$78\frac{1}{8}$	"	$78\frac{1}{2}$	
Dito 1854	"	$78\frac{3}{4}$	$78\frac{1}{8}$	"	$78\frac{1}{2}$	$78\frac{5}{8}$
Weener Bank	5 "			"		
Dito	4 "			"		
Aand. met Loting fl. 250		343		"		
Nieuwe dito 1854		*f* 245		"		
Pruissen	$4\frac{1}{2}$ "			"		
Amerika, Bank-Aktiën Cert.	"	$3\frac{7}{16}$	$3\frac{7}{16}$	"		
Dito Orig.				"		
Napels, Cert. bij *L. en B.*	5 "			"		
Sardinië, te Londen	5 "			"		
Denemarken, dito	5 "			"		
Louisiana, te Londen	5 "			"		
Brazilië	5 "	$97\frac{5}{8}$	$97\frac{1}{2}$	"		
Dito 1843	5 "			"		
Mexiko, te Londen £ 100	3 "	$23\frac{15}{16}$	$23\frac{11}{16}$	"	$23\frac{3}{4}$	
Dito Onbepaalde	3 "	$23\frac{15}{16}$	$23\frac{11}{16}$	"	$23\frac{3}{4}$	
Peru	$4\frac{1}{2}$ "	$69\frac{3}{4}$		"		
Grenada, dito à £ 100	$2\frac{1}{4}$ "	$16\frac{5}{16}$		"		
Dito Uitgestelde			6	"		
Ecuador				"		
Venezuela, te Londen	$3\frac{3}{4}$ "			"		
Dito Uitgestelde	1 "			"		
Thesaurie	5 "			"		

Phil. H. N. 93, ¼; L. N. 86½, 87½.

Bij geringen handel in meest alle genoteerde fondsen was de markt over het geheel bijna onveranderd, alleenlijk in Oostenrijksche en Spaansche fondsen was tamelijk veel affaire.

Koers van het Geld: Beleening 3 pCt., Prolongatie 2½ pCt. Diskonto 3 pCt.

Wisselkoers.

Parijs	2/m.	*f* $55\frac{3}{4}$	Livorno	2/m.	*f* $38\frac{3}{4}$
"	zigt	" $56\frac{1}{4}$	Napels		84
Bordeaux	2/m.	" $55\frac{1}{4}$	Petersburg	"	" 1.75
"	½/m.	" $55\frac{5}{8}$	Weenen	6/w.	" 30
Madrid	3/m.	" 240	Augsburg	"	" $35\frac{1}{4}$
Cadix	"	" 240	Frankfort	"	" $99\frac{1}{4}$
Seville	"	" 237	Hamburg	2/m.	" $35\frac{5}{16}$
Bilbao	"	" 238	"	zigt	" $35\frac{2}{16}$
Lissabon	"	" $40\frac{3}{4}$	Londen	2/m.	" 11,65
Porto	"	" $40\frac{3}{4}$	"	zigt	" 11,75
Genua	2/m.	" $45\frac{3}{4}$	Rotterdam	"	$\frac{1}{8}$

BUITENLANDSCHE BEURZEN.

ANTWERPEN, 11 Oct. Belg. leen. 2½ pc. 53; 1840/1842 4½ pc. 91¾; 1848, —; Spanje 1—3 pc. $18\frac{1}{16}$; Binnenl. 3 pc. $33\frac{1}{16}$; Romeinen 5 pc. 86⅛; Oostenrijk Metalliek 5 pc. 73⅝.

PARIJS, 11 Oct. Fransche 3 pc. 76.20; 4½ pc. 98 ... 3 pc. Spanje 33⅝; id. 1 pc. 18⅛; Met. 5 pc 85½; Rom. Leen. ...

LONDEN, 11 Oct. Consols 95¼; 3 pc. Spanje buiten. 37¾; 1 pc. dito 18½; Comité-Bewijzen 5⅛; Passive 4⅝; 5 pc. Rusl. 96; 4½ pc. dito 84; 4 pc. Holl. 92; 2½ pc. id. ...; 5 pc. Sardinië 87½; Brazilië 98½; 4½ pc. Peru 71½; Gren. ... 5¾; id. werk. 16; 3 pc. Mexiko 24¾; 4 pc. Portugal 41; Turkije 2⅞; Ecuador —; Wissel op Amst —.—.

WEENEN, 11 Oct. Met. 5 pc. 85⅝; id. 4½ pc. 74⅛; Bank-Aktien 1252; Wissel op Londen 11.25; Amst. —; ... 137; Goud 22¾; Zilver 19¼; Nieuwe Leening —.

BERLIJN, 11 Oct. 3½ pc. Pr. Staatsch. —; 4½ pc. ... land 81½; id. 5 pc. 96.

HAMBURG 11 Oct. Spanje 3 pc. 30¾; id. 1 pc. ... Rusl. 5 pc. 92; 3 pc. Mexikanen 16⅝; Wissel op Amst. — Londen kort —.—.

SCHEEPSTIJDINGEN.

BINNENGEKOMEN:

TEXEL, 11 Oct. R. S. Molenaar, Nepthun, S^t. Domingo. — A. Schiaffino, Enegnio, Taganrog. - C. W. Ketelaar, Jan Henderika, Baijonne.

HELVOET, 11 Oct. W. F. Wilkens, Harmonie, Triëst.

LIVERPOOL, 10 Oct. J. W. Retgers, Barend Willem, A...

RIVIER-VAART.

AMSTERDAM, 12 Oct. in lading naar:

Keulen D. Hoogeweg, Prins Emil.
Frankf. & Coblentz C. Weingartner, Faankfort N°. 26.
Duisburg C. Scholten, Hoffnung.

KEULEN, 10 Oktober aangekomen:

W. Daamen	van Rotterdam	met	2652	centenaars
J. de Jong	"	"	3202	"
H. Lützenkirchen	"	"	3810	"

Rijnhoogte	ARNHEM 11 Okt	0 el	52 duim	
	KEULEN 11 "	3 vt.	11 "	

Te Amsterdam bij G. B. VAN LANGENHUYSEN, Drukker ...